UHUD ŞEHİTLİĞİ İÇİN MEŞRÛ ZİYÂRET

[Türkçe — Turkish — تركي]

Hazırlayan: Heyet

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ الزيارة الشرعية لمقبرة شهداء أحد ﴾

« باللغة التركية »

إعداد

مجموعة من العلماء

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Birincisi: Uhud Şehitliği

Uhud: Medine'de bilinen ve hâlâ bu ismiyle bilinmeye devam edegelen dağın adıdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Uhud dağı hakkında şöyle buyurmuştur:

"O bizi sever, biz de onu severiz."[1]

Uhud,Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in amcası Hamza ile yetmiş müslümanın şehit edildiği, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dişinin kırıldığı ve mübarek yüzünün yarıldığı, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hicretinden iki yıl, dokuz ay ve yedi gün sonra yani hicretin 3. yılında meydana gelen savaşın geçtiği yerdir.[2]

---

[1] Buhârî, hadis no: 1411. Müslim, hadis no: 1365

[2] Bkz: "Mu'cemu'l-Buldân", c: 1, s: 109. Sa'd el-Cuneydil; "Mu'cemu'l-Emkine ve Zikruhâ fî Sahihi'l-Buhârî", s: 19.Dr.Şevki Ebu Halil; "Atlasu'l-Hadisi'n-Nebevî", s: 23.

İkincisi: Uhud şehitliğini ziyâret etmenin meşrû oluşu ve ziyâretçinin burada yapacağı duâ

Erkeklerin, Uhud şehitliğini ziyâret etmeleri, selâm verip onlara duâ etmeleri dînen meşrû kılınmıştır. Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olduğuna göre O, onları ziyâret ederdi.

Talha b. Ubeydullah'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمَّا أَشْرَفْنَا عَلَى حَرَّةِ وَاقِمٍ تَدَلَّيْنَا مِنْهَا فَإِذَا قُبُورٌ بِمَحْنِيَّةٍ فَقُلْنَا : يَا رَسُولَ اللَّهِ! هَذِهِ قُبُورُ إِخْوَانِنَا؟ فَقَالَ: هَذِهِ قُبُورُ أَصْحَابِنَا. ثُمَّ خَرَجْنَا فَلَمَّا جِئْنَا قُبُورَ الشُّهَدَاءِ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: هَذِهِ قُبُورُ إِخْوَانِنَا.)) [رواه أحمد وأبو داود]

"(Birgün) Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte Uhud şehitlerinin kabirlerini ziyâret etmek için dışarı çıkmıştık.Taşlık olan bir yere vardık.Vadinin yamacında birkaç mezar vardı.

Biz:

-Ey Allah'ın elçisi! Bunlar (Uhud'da şehit olan) **kardeşlerimizin mezarları mıdır? Diye sorduk.**

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Bunlar arkadaşlarımızın mezarlarıdır (yani bunlar Uhud şehitlerinin mezarları değildir, fakat başkalarının mezarlarıdır) **diye cevap verdi.**

Ardından Uhud şehitlerinin mezarlarına gelince, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

-İşte bunlar, kardeşlerimizin mezarlarıdır, buyurdu."[1]

Bu kabirleri ziyâret ederken okunan özel bir duâ yoktur. Aksine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kabirleri ziyâret ederken ashâbına öğrettiği şu duâyı okuyarak duâ eder:

---

[1] İmam Ahmed Müsnedi, 1/161. Ebû Davud,hadis no: 2043. İbn-i Abdil-Berr şöyle demiştir:"Bu, isnadı hasen olan bir hadistir."Bkz: "et-Temhîd",c: 20, s: 245.

((اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ دَارَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللهُ بِكُمْ لاَحِقُونَ، يَرْحَمُ اللهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَالْمُسْتَأْخِرِينَ، نَسْأَلُ اللهَ لَنَا وَلَكُمُ الْعَافِيَةَ.))

"Ey mü'minler yurdunun (kabristanın) **sâkinleri! Allah'ın selâmı üzerinize olsun. İnşaallah bizler de sizlere erişeceğiz** (sizler gibi öleceğiz)**. Allah, sizden önce ölenlere de, sonra öleceklere de merhamet etsin. Allah'tan bize ve size**, (her türlü belâlardan, dünyâ ve âhiret azabından) **kurtuluş dileriz."**

Kadınlara gelince,Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

"Allah, kabirleri çok ziyâret eden kadınlara lânet etsin"

Emri gereği, onların kabirleri ziyâret etmeleri câiz değildir.

Üçüncüsü: Uhud'da defnedilen şehitler

Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre,Rasûlullah -sallallahu aleyhi

ve sellem- Uhud'da öldürülenlerden iki adamı bir tek elbisede birleştirip sonra:

-İkisinden hangisinin Kur'an'dan ezberi daha çoktur? Diye sorardı. Onlardan birisi gösterilince önce onu kabre koyardı (lahide yerleştirirdi)**.**

Ardından şöyle buyurdu:

"Ben, kıyâmet günü onlara şahidim (onların Allah yolunda şehit olduklarına kıyâmet gününde şâhitlik edeceğim)**, dedi ve onların kanlarıyla defnedilmelerini emretti.Onların cenâze namazlarını kılmadı ve onları yıkattırmadı."** [1]

Uhud'da defnedilen şehitlerden bazıları şunlardır:

Hamza b. Abdulmuttalib, Mus'ab b. Umeyr, Abullah b. Amr b. Haram, Amr b. el-Cumûh, Sa'd b. er-Rabî', Hârice b. Zeyd, Nu'man b. Mâlik ve daha başka sahâbe -Allah onlardan râzı olsun-.[2]

---

[1] Buhârî, hadis no: 1347

[2] el-Vâkidî; "el-Meğâzî", c: 1, s: 310

İbn-i Neccâr şöyle demiştir:

"Günümüzde Uhud şehitlerinin kabirlerinden sadece Hamza'nın kabri bilinmekte-dir. Diğer şehitlerin kabirlerine gelince, kabristanda onların kabirlerini gösteren bir taşın konulduğu zikredilmektedir..." [1]

Taberî şöyle demiştir:

"Uhud dağının kıble tarafında, Uhud savaşında Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in önünde öldürülen şehitlerin kabirlerinden Hamza ve onun kızkardeşinin oğlu Abdullah b. Cahş'ın kabirlerinden başka bilinen hiçbir kabir yoktur... Hamza'nın kabrinin kuzeyinde ise bir taş yığını bulunmakta ve bunun, Uhud şehitlerinin kabirleri olduğu söylenmektedir. Yine Hamza'nın kabrinin batısında Uhud şehitlerinin kabirleri olduğu söylenmekte, fakat bunun doğru olduğunu isbat eden sahih bir nakil bulunmamaktadır. Bazı Meğâzî kitaplarında bu kabirlerin, Ömer'in -Allah ondan râzı olsun- hilafeti zamanında kuraklık

---

[1] "ed-Durratu's-Semîne", s: 98-99

yılında ölen insanların kabirleri olduğuna dâir birtakım bilgiler gelmiştir." [1]

Dördüncüsü: Uhud şehitliğinde yapmaktan sakınılması gereken hatalar

Uhud şehitliğini ziyâret eden kimse, ziyâret sırasında Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine uygun hareket etmeye çalışmalı ve kendisini günaha düşüren veya sevabını azaltan amelleri işleyerek O'nun sünnetine aykırı hareket etmekten sakınmalıdır. Uhud şehitliğini ziyâret eden kimsenin aynı hatalara düşmemesi için bazı ziyâretçilerin düştükleri hataları zikredeceğiz:

1. Uhud şehitlerini ziyâret etmek için Perşembe gününü tahsis etmeleri.

2. Uhud şehitleri duâsı. Özellikle de Hamza -Allah ondan râzı olsun- duâsı. Uhud şehitlerinden yardım talebinde bulunmaları ve onlara adak adamaları.

[1] "et-Ta'rîf", s: 125-126

3. Hamza'nın -Allah ondan râzı olsun- kabrini veya diğer Uhud şehitlerinin kabirlerini ziyâret ederken belirli bir duâ tahsis etmeleri.

4.Bazı ziyâretçilerin kabirlerin önlerinde namazda ayakta duruyormuşçasına başlarını öne eğmeleri ve ellerini göbeğin altına veya üstüne bağlayarak durmaları.

5.Bazı ziyâretçilerin kabristana veya kabristanın çevresindeki alanlara taneler, yiyecekler ve mallar atmaları.

6. Erkeklerin kadınlarla karışık bir ortamda bulunmaları ve bu karışık ortam sebebiyle birtakım fitnelerin meydana gelmesi.

7. Kadınların kabristanı ziyâret etmeleri.

8. Uhud şehitlerinin bulunduğu yere bakan demir parmaklıklara bez parçaları bağlamaları.

9. Uhud şehitlerinin kabirlerinin yanında ağıt yakmaları ve ağlamaları.

10.Bazı ziyâretçilerin,Uhud savaşında sahâbenin -Allah onlardan râzı olsun- ayak bastıkları okçuların bulunduğu tepeye tırmanarak bundan bereket beklemeleri.

11. Bazı ziyâretçilerin, okçuların bulun-duğu tepenin taşlarından bereket ummaları, tepeye doğru namaz kılmaları ve tepenin üzerinde secde etmeleri.

12.Bazı ziyâretçilerin, Uhud dağındaki mağaralara gitmeleri, oralara bez parçaları bağlamaları, Allah'ın izin vermediği duâlarla duâ etmeleri ve bu konuda kendilerine zorluk çıkarmaları.

13. Bazı ziyâretçilerin, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in eseri olduğunu iddiâ ederek bazı kayaları ziyâret etmeleri.